

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

Наукова бібліотека

ОСНОВИ ЖУРНАЛІСТИКИ

рекомендаційний бібліографічний покажчик інтернет-ресурсів

Сєвєродонецьк 2018

Журналіст – це людина, яка має талант щодня заповнювати порожнечу

Дж. Вест

Журналістика – це не просто професія, це покликання, це особливий світогляд. Найважливіше для журналіста – серед багатьох подій, знаходити пояснення фактам, втілювати свої думки в точні і зрозумілі слова.

Спектр журналістської діяльності надзвичайно широкий, адже охоплює друковані засоби інформації, телебачення, радіо, Інтернет.

Сьогодні підготовка майбутніх журналістів неможлива без використання інформаційних технологій. Інтернет в сучасному суспільстві є основою глобальної системи інформації й комунікації, унікальним середовищем інтеграції старих і нових медіа.

Мета представленого вебліографічного покажчика – допомогти студентам та всім, кого цікавить журналістика, знайти перелік Інтернет-ресурсів на допомогу навчальному, науковому процесу та самоосвіті.

Матеріали систематизовано за розділами:

- органи державного регулювання журналістської діяльності в Україні
- сайти професійних організацій та об'єднань
- журналістські портали, проекти та сайти
- репозитарії, електронні бібліотеки
- освітні заклади
- школи журналістики
- навчально-методична література
- для тих, хто хоче мати бездоганну лінгвістичну компетентність

ОРГАНИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення

<http://nrada.gov.ua/ua/natsionalnarada.html>

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації

<http://www.nkrzi.gov.ua>

САЙТИ ПРОФЕСІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ОБ'ЄДНАНЬ

Інтерньюз-Україна

<http://internews.ua>

Міжнародна громадська організація «Інтерньюз-Україна» є однією з громадських організацій України. Основними цілями «Інтерньюз-Україна» є становлення незалежних та плюралістичних медіа в Україні; підвищення стандартів журналістики; удосконалення законодавчої бази, що регулює відносини в сфері медіа в Україні; розвиток нових медіа; встановлення ефективної співпраці між медіа, третім сектором та владою, а також підтримка європейської інтеграції України.

Національна спілка журналістів України

<http://nsju.org>

Національна спілка журналістів України є національною всеукраїнською творчою спілкою, що об'єднує професійних творчих працівників – журналістів та інших працівників засобів масової інформації, які професійно займаються журналістською, публіцистичною діяльністю.

Незалежна медіа-профспілка України

<http://nmpu.org.ua>

Незалежна медіа-профспілка України є добровільною, неприбутковою організацією. До профспілки входять працівники ЗМІ, незалежно від їхньої політичної спрямованості чи форми власності.

Незалежна асоціація телерадіомовників (НАМ)

<http://nam.org.ua>

Найбільше професійне об'єднання електронних засобів масової інформації України.

Індустріальний Телевізійний Комітет (ІТК)

<http://www.itk.ua/>

Фахове об'єднання провідних телеканалів та медійних агенцій, що представляє інтереси телевізійної галузі України. Основною метою ІТК є сприяння розвитку телевізійної галузі в Україні.

Інститут масової інформації

<http://imi.org.ua>

Громадська організація, діяльність якої спрямована на сприяння становленню громадянського суспільства в Україні, шляхом розвитку якісної журналістики, медіа грамотності населення та доступу до публічної інформації.

Сайт асоціації журналістів, видавців і мовців «Новомедіа»

<http://novomedia.ua>

Організація об'єднує журналістів та інших творчих працівників засобів масової інформації, які є християнами різних конфесій, і працює під гаслом: «Трансформація ЗМІ – трансформація суспільства». Організація проводить активну роботу з вищими навчальними закладами. На сайті – новини, графік проведення національних конференцій для працівників ЗМІ, навчальних курсів, семінарів, «круглих» столів для співробітників світських ЗМІ.

ЖУРНАЛІСТСЬКІ ПОРТАЛИ, ПРОЕКТИ ТА САЙТИ

Международная сеть журналистов (IJNet)

<http://www.ijnet.org>

IJNet предоставляет профессиональным и гражданским журналистам по всему миру доступ к самой новой информации об инновациях, новостных приложениях и инструментах, тренингах и советах экспертов. Проект Международного центра для журналистов, IJNet следит за событиями в изменчивом мире международной журналистики и публикует информацию на семи языках: арабском, китайском, английском, персидском, португальском, русском и испанском.

Медіа-група «Портал журналістів і блогерів»

<http://unu.org/uk/>

Медіа-група організована з метою сприяння професійному зростанню журналістів, допомоги культурним проектам, розвитку інформаційного обміну між країнами, міжнародної співпраці ЗМІ, журналістів та організацій.

Проект MediaSapiens

<http://osvita.mediasapiens.ua>

Цільова аудиторія проекту – журналісти, громадські активісти, керівники та співробітники громадських організацій, співробітники посольств, західних фондів, регуляторних органів, власники та топ-менеджмент телекомпаній, друкованих та електронних ЗМІ, співробітники відділів маркетингу, реалізації і технічних служб ЗМІ, навколomedійної сфери, а також народні депутати України.

Часопис «МедіаКритика»

<http://www.mediakrytyka.info/pro-nas>

Часопис публікує наукові та науково-популярні статті (есеї) з проблем масової комунікації та мас-медій. Електронна версія оновлюється по мірі надходження матеріалів.

РЕПОЗИТАРІЇ, ЕЛЕКТРОННІ БІБЛІОТЕКИ

Ці ресурси допоможуть якісно написати реферат, курсову, кваліфікаційну, дипломну роботу та підготуватися до практичного заняття.

Електронний архів Національного університету "Києво-Могилянська академія" – спільнота «Могилянська школа журналістики»

<http://www.ekmair.ukma.kiev.ua/handle/123456789/214>

Інституційний репозитарій Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки – спільнота «Інститут філології та журналістики»

<http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/23>

Електронна бібліотека Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка

<http://journalib.univ.kiev.ua/index.php>

Електронна бібліотека «Гумер» надає вільний доступ до колекції е-книг з журналістики: підручники, монографії, праці відомих журналістів, науково-популярні видання

http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Gurn/Index.php

«Библиотека журналиста» у розділах «СМИ вообще», «Пресса». «Радио», «Интернет», «Телевидение» пропонує електронні книги та публікації на допомогу журналістам, вказаних профілей.

<http://journalism.narod.ru/>

ОСВІТНІ ЗАКЛАДИ

[Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна" \(ВМУРОЛ\)](#)
м. Київ, вул. Хорива 1-г

[Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського \(ВДПУ\)](#) м. Вінниця, вул. Острозького 32

[Дніпропетровський національний університет ім. Гончара \(ДНУ\)](#)
м. Дніпропетровськ, проспект Гагаріна 72

[Донецький національний університет \(ДонНУ\)](#) м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21

[Житомирський державний університет ім. Франка \(ЖДУ\)](#) м. Житомир,
вул. В. Бердичівська 40

[Запорізький національний університет \(ЗНУ\)](#) м. Запоріжжя, вул. Жуковського
66

[Кам'янець-Подільський національний університет ім. Огієнка \(КПНУ\)](#)
Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський, вул. Огієнка 61

[Київський міжнародний університет \(КиМУ\)](#) м. Київ, вул Львівська 49

[Київський національний університет імені Тараса Шевченка \(КНУ\)](#) м. Київ,
вул. Володимирська 64

[Київський національний університет культури і мистецтв \(КНУКіМ\)](#) м. Київ,
вул. Чигоріна 20 каб. 12

[Київський університет імені Бориса Грінченка](#) м. Київ, вул. Воровського 18/2

[Кіровоградський державний педагогічний університет ім. Винниченка \(КДПУ\)](#)
м. Кіровоград, вул. Шевченка 1

[Класичний приватний університет \(КПУ\)](#) м. Запоріжжя, вул. Жуковського 70-Б

[Кременчуцький університет економіки, інформаційних технологій і управління \(КУЕІТУ\)](#) Полтавська область, м. Кременчук, вул. Пролетарська 24/37

[Луганський національний університет ім. Шевченка \(ЛНУ\)](#) Луганська обл., м. Старобельск, пл. Гоголя, 1

[Львівський національний університет ім. Франка \(ЛНУ\)](#) м. Львів, вул. Університетська 1

[Львівський університет бізнесу та права \(ЛЮБП\)](#) м. Львів, вул. Кульпарківська 99

[Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. Дем'янчука \(МЕГУ\)](#) м. Рівне, вул. акад. С. Дем'янчука 4

[Національний університет «Острозька академія»](#) Рівненська обл., м. Острог, вул. Семінарська 2

[Одеський національний університет ім. Мечникова \(ОНУ\)](#) м. Одеса, вул. Дворянська 2

[Полтавський національний педагогічний університет ім. Короленка \(ПНПУ\)](#) м. Полтава, вул. Остроградського 2

[Сумський державний університет \(СумДУ\)](#) м. Суми, вул. Римського-Корсакова 2

[Східноєвропейський національний університет ім. Л. Українки](#) Волинська обл., м. Луцьк, проспект Волі 13

[Східноукраїнський національний університет ім. Даля \(СНУ\)](#) Луганська обл., м. Северодонецьк, проспект Радянський 59-а

[Тернопільський національний педагогічний університет ім. Гнатюка \(ТНПУ\)](#) м. Тернопіль, вул. М. Кривоноса 2

[Ужгородський національний університет \(УжНУ\)](#) Закарпатська обл., м. Ужгород, вул. Підгірна 46

[Український гуманітарний інститут \(УГІ\)](#) Київська обл., м. Буча, вул. Інститутська 14

[Харківська державна академія культури \(ХДАК\)](#) м. Харків, Бурсацький узвіз 4

[Харківський національний університет ім. Каразіна \(ХНУ\)](#) м. Харків, пл. Свободи 4

[Херсонський державний університет \(ХДУ\)](#) м. Херсон, вул. 40 років Жовтня 27

[Черкаський національний університет ім. Хмельницького \(ЧНУ\)](#) м. Черкаси, бульвар Шевченка 81

[Чернівецький національний університет ім. Федьковича \(ЧНУ\)](#) м. Чернівці, вул. Коцюбинського 2

[Український католицький університет](#) м. Львів, вул. Хуторівка, 35а
(магістерські програми з журналістики та медіа комунікацій)

ШКОЛИ ЖУРНАЛІСТИКИ

[International Media School](#) – первая в Украине школа практической журналистики, созданная компанией UMH. IMS предлагает интенсивные курсы журналистики: лекции читают известные журналисты и редакторы, а практика проходит в ведущих изданиях страны.

[Вільна школа журналістики](#) – недержавний заклад з експериментальним підходом до навчання. Вільна школа стала великою дослідницькою лабораторією у сфері медіа та засобів масової інформації

[Магістерка з журналістики Українського католицького університету](#) – інтенсивна дворічна програма, що готує універсальних журналістів-практиків за сучасними європейськими стандартами

[Могілянська школа журналістики](#) – діє при Національному університеті «Києво-Могілянська академія». Завдяки кільком міжнародним проектам та підтримці вітчизняних спонсорів Могілянська школа журналістики розбудувала найбільшу в Україні університетську матеріально-технічну базу, включно з навчальною телестудією, фотостудією, радіостудією, монтажними кімнатами, великим Медіацентром, ньюзрумом та ресурсним центром.

[Школа «Новый журналист»](#) от Ассоциации «Новомедиа»

[Школа професійної журналістики "НОВА УКРАЇНА"](#) – мета Школи – об'єднання навколо ключових професійних цінностей та інтересів практикуючих професіоналів, забезпечення плідної комунікації, обміну досвідом між ними, їх професійного зростання, а також розширення світогляду, стимулювання ціннісного та особистісного розвитку.

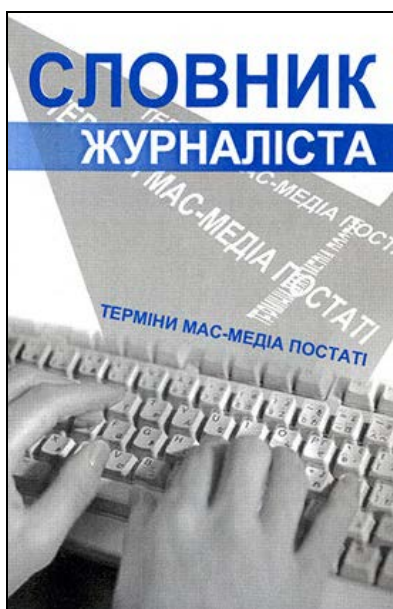

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА

[Адвокаційна журналістика: світовий та український досвід](#) : посібник / С. Бацюкова (ред.). – Луганськ : Поступ, 2013. – 71 с.

Унікальний посібник з журналістської адвокації прав людини та громадських інтересів "Адвокаційна журналістика: світовий та український досвід". Досвідчені експертки Світлана Бацюкова (координаторка Національного Темпус-офісу) та Ірина Виртосу (координаторка журналістської мережі з прав людини) узагальнюють досвід проведення кампаній просування громадських інтересів з урахуванням специфіки журналістської діяльності.

[Бідзілі Ю. М. Словник журналіста: терміни, мас-медіа, постаті](#) / Ю. М. Бідзілі. – Ужгород : Закарпаття, 2007. – 224 с.

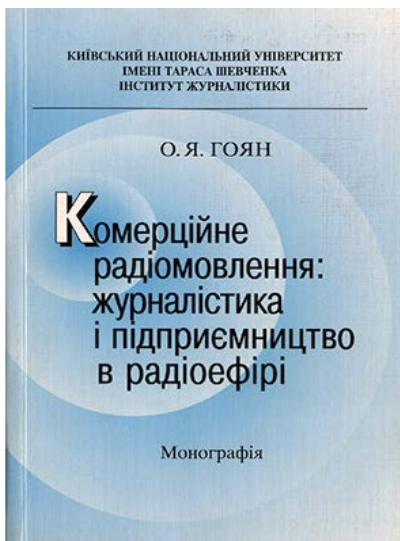
У словнику-довіднику розтлумачено понад вісімсот медійних термінів, уведено нові поняття, які останнім часом використовуються у засобах масової інформації, подано інформацію про важливі періодичні видання України в минулому і на сьогоднішній день, представлені впливові часописи, інформаційні агенції, радіо- та телеканали, а також уміщено біографічні довідки про відомих журналістів світу.

Видання розраховане на студентів, аспірантів, викладачів журналістики, для всіх, хто цікавиться історією, теорією та практикою медіа.

[Вейлер К. Сетевые СМИ – другая журналистика / К. Вейлер, Р. И. Маурер ; Зальцбургский ун–т, Ин–т изучения массовых коммуникаций.](#)

В результате стремительного развития Интернета журналистика в последние годы приобрела ярко выраженные новые черты. Почти к двум тысячам ежедневных газет и журналов, представленных сегодня во Всемирной паутине, присоединяются и аудиовизуальные СМИ (телевидение, радио).

[Гоян О. Я. Комерційне радіомовлення: журналістика і підприємництво в радіоефірі : монографія / О. Я. Гоян. – К. : Інститут журналістики, 2005. – 319 с.](#)

У монографії визначаються основні теорії й технології, які впливають на поєднання журналістської творчості та підприємницької діяльності в радіоефірі, розглядається питання про становлення та розвиток комерційної радіожурналістики в контексті трансформаційних процесів, що відбуваються у світовому, зокрема, пострадянському інформаційному просторі. Йдеться також про нову сферу радіомовної комунікації, яка діє в ринкових умовах, а також про нові стандарти журналістської діяльності, що ґрунтується на застосуванні творчого менеджменту як поглибленого розуміння сучасної специфіки радіожурналістської професії.

Етика ділового спілкування : навч. посібник / за ред. Т. Б. Гриценко . – К. : ЦУЛ, 2007. – 344 с.

У навчальному посібнику узагальнено та систематизовано матеріал із основ психології та етики спілкування у сфері управління, ділових відносин, наукової організації праці. Широко висвітлені питання спілкування як соціального феномену, функцій спілкування, значення невербального спілкування в ділових стосунках, форм та стилів ділового спілкування, вимог до сучасного керівника, стилів управління, службового етикету, морально–етичних проблем особистості. Розглянуто природу виникнення виробничих конфліктів та способи їх розв'язання. Посібник дасть змогу ознайомитися з теорією, методами, методологією та мистецтвом ділового спілкування, управлінської діяльності в сучасних умовах організації виробництва, практично оволодіти відповідними навичками та вміннями.

Журналістський фах: газетно–журнальне виробництво : навч. посібник. – 2–ге вид., переробл. і допов. / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко [та ін.] ; за ред. В. В. Різуна. – К. : Київський університет, 2012. – 352 с. – ISBN 978–966–439–495–3

У навчальному посібнику колективу авторів кафедри періодичної преси Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка розглядаються найважливіші питання організації газетно–журнального виробництва. Значну увагу приділено проблемам свободи сло–ва, правовій регламентації функціонування мас–медіа. Також порушуються

питання професійних стандартів в журналістиці, журналістських методів пошуку і збирання інформації, організації роботи редакції. Викладено головні аспекти теорії і практики жанрології, візуальної інформації та реклами, індивідуального стилю журналіста на газетних та журнальних сторінках. Для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за спеціальністю "журналістика", журналістів-практиків, усіх, хто цікавиться питаннями свободи слова, сучасними проблемами організації та виробництва газети та журналу.

[Журналіст і парламентські вибори 2014](#) : практичний посібник / Ін-т правової інформації . – К. : [б. в.], 2014.

[Здровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості](#) : підручник / В. Й. Здровега. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Львів : ПАІС, 2004. – 268 с.

Запропонована книга – це підручник, який знайомить читача з важливою частиною в теорії та практиці журналістики: аналізом літературної роботи у засобах масової інформації. Велику увагу спрямовано на сутність майстерності журналіста, як найважливішої складової кваліфікації та професіоналізму працівника в ЗМІ, головним етапам написання текстів і

роботи над твором.

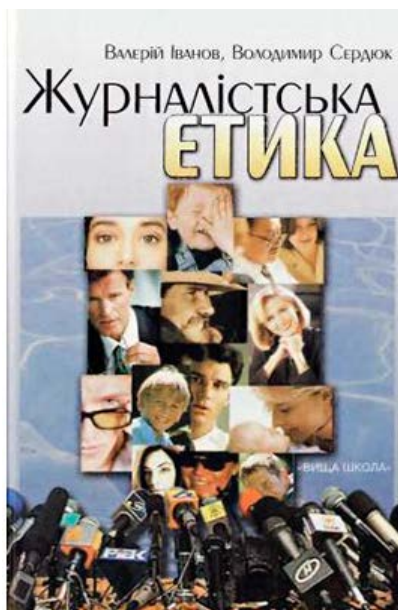
У книзі виділено головну методуку та потоки збирання інформації. Значне місце відведено аргументам та дискусії, загальному опису жанрів, а також художньо–публіцистичному, аналітичному та інформаційному методам зображення реальності у мас–медіа. Метою видання є сприяння для формування професіоналів, журналістів з новими поглядами на світ, особливим мисленням, гострим та щирим словом.

Підручник рекомендовано студентам вищих навчальних закладів, які навчаються за напрямом "Журналістика" та журналістам–практикам.

[Инджиев А. А. Универсальный справочник начинающего журналиста](#) / А. А. Инджиев. – Ростов н/Д. : Феникс, 2007. – 496 с. – (Профессиональное мастерство).

В книге подробно раскрываются все основные понятия и положения, необходимые в повседневной работе начинающего журналиста.

[Іванов В. Ф. Журналістська етика](#) : підручник / В. Ф. Іванов, В. Є. Сердюк. – К. : Вища школа, 2007. – 231 с.

Підручник має дванадцять розділів, в котрих розглянуто актуальні проблеми:

"Суспільство та журналіст", "Джерела інформації та журналіст", "Влада та журналіст", "Журналістика під час виборів". Автори книги дуже переконливо застерігають майбутніх фахівців від змагань між політикою та журналістикою, від змішувань з рекламою та бізнесом, від впливу певних груп суспільства на погляди і інтереси, наголошують на відокремленні фактів від оцінок та коментарів, на необхідності прискіпливого і водночас неупередженого ставлення до джерел інформації, важливості збалансованого, точного і достовірного висвітлення явищ і подій, які турбують громадськість.

Підручник рекомендовано для студентів у вищих навчальних закладах.

[Іванов В. Ф. Техніка оформлення газети](#) : навч. посібник / В. Ф. Іванов. – К. : Знання, 2000. – 222 с.

Книга Іванова В.Ф. "Техніка оформлення газети" – перший навчальний посібник в Україні, у якому послідовно і системно розкриваються концептуальні засади та конкретні практичні прийоми оформлення періодичних видань. Посібник повністю відповідає програмі курсу "Техніка оформлення газети" для вищих навчальних закладів, затвердженій Міністерством освіти України.

Розраховано на студентів інститутів, факультетів та відділень журналістики, молодих спеціалістів, технічних редакторів, редакторів, відповідальних секретарів, інших творчих працівників редакцій газет і журналів, верстальників, усіх, кого цікавить техніка оформлення періодичних видань.

[Іванов В. Ф. Практична медіаосвіта: авторські уроки](#) : збірка / В. Ф. Іванов, О. В. Волощенко. – К. : Академія української преси, 2013. – 447 с.

До вашої уваги презентуємо унікальну збірку, яка містить тридцять дев'ять авторських уроків з основ медіаосвіти та медіаграмотності. Книга розроблена з метою проведення самостійних та інтегрованих уроків з медіаграмотності у середніх загальноосвітніх закладах України. Авторами даної збірки є українські науковці та медіапедагоги–практики, які об'єднали найбільш актуальні практичні розробки в галузі підготовки учнів з цього напрямку.

Навчальне видання призначене для студентів та вчителів педагогічних спеціальностей.

[Іванов В. Ф. Практикум із журналістської етики](#) : навч. посібник / В. Ф. Іванов, С. В. Штурхецький ; під ред. В. Ф. Іванова. – К. : Комісія з журналістської етики, 2011. – 312 с.

У навчальному посібнику, побудованому у формі практикуму, міститься опис практичних занять для вивчення дисципліни «Журналістська етика». У посібнику розглянуто дванадцять практичних аспектів професійної діяльності журналіста, об'єднаних у два змістовні модулі. Практикум має довідковий апарат, завдання для самостійної роботи і контролю знань.

Для студентів і викладачів вищих навчальних закладів. Навчальний посібник

може бути використаний і журналістами–практиками під час підвищення кваліфікації та перепідготовки.

[Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації](#) : навч. посібник / А. О. Капелюшний. – Львів : ПАІС, 2005. – 304 с.

У посібнику викладено основні теоретичні положення курсу "Редагування в ЗМІ". До кожної теми також подано "Питання для самоперевірки", "Практичні завдання", "Літературу". Автор послідовно дотримується концепції курсу редагування в ЗМІ на факультеті журналістики: йдеться про перенесення наголосу на творчий характер редагування – це вид творчості, а процес редагування – це співтворчість з автором. Використано також інші підходи й методи, проте всі їх підпорядковано згаданій концепції.

Навчальним посібником можуть скористатися не тільки студенти факультету журналістики, для яких його, власне, й призначено, а й журналісти–практики, загалом працівники з усіх сфер діяльності, чия робота пов'язана з редагуванням і саморедагуванням.

[Капелюшний А.О. Стилiстика й редагування:](#) практ. словник–довiдник журналіста / А. О. Капелюшний. – Львів : ПАІС, 2002. – 576 с.

У книзі викладено у вигляді словникових статей основні положення з трьох

курсів, які вивчають студенти факультету журналістики: з "Практичної стилістики української мови", "Стилістики тексту", "Редагування в ЗМІ". Подано також практичні рекомендації щодо використання цих положень у ЗМІ. Вміщено короткі словники з орфографії, слововживання, з використання граматичних форм різних частин мови тощо. Є в книзі й довідники, призначені для перевірки правильності фактичного матеріалу в журналістських текстах, додержання логічних норм у матеріалах мас-медіа. Серед них – персоналії політичних діячів, лауреатів Шевченківської, Нобелівської премій, премії "Оскар", знаменитих спортсменів, льотчиків–космонавтів та ін. знаних людей, відомості про країни світу та їх столиці, про лідерів держав тощо. Книга призначена насамперед для студентів факультету журналістики та для журналістів–практиків, але вона зацікавить і всіх тих, хто прагне отримати додаткові відомості з культури мови, з різноманітних галузей сучасного суспільного життя. Всі відомості подано станом на 15 січня 2002 року.

[Каппон Р. Дж. Настанови журналістам Асошіейтед Пресс. Професійний poradnik](#) / Р. Дж. Каппон – К. : Києво–Могилянська академія, 2005. – 158 с.

Книжка знаменитого редактора Асошіейтед Пресс Рене Дж. Каппона, використовується як практичні настанови для співробітників агентства у США, – ідеальний poradnik і підручник з підготовки матеріалів усіх видів для сьогоднішніх і майбутніх журналістів. Головний редактор новин Асошіейтед Пресс Рене Дж. Каппон викладає основи журналістської майстерності, подає реальні приклади, знайомить з корисними професійними прийомами, завдяки яким ваші матеріали стають зрозумілими, точними й легкими для читання.

[Квіт С.М. Масові комунікації](#) : підручник / С. М. Квіт. – К. : Києво–Могилянська академія, 2008. – 206 с.

Підручник Сергія Мироновича Квіта "Масові комунікації" зосереджується на дослідженнях цієї галузі із залученням найновішого українського та західного досвіду. Зокрема розглядаються різноманітні теорії масових комунікацій, методи медіа–досліджень. Особлива увага приділяється професії журналіста, українським медіа–реформам, журналістській освіті, новим, глобалізаційним явищам. Реалізація цього проекту стала можливою завдяки Могилянській школі журналістики. Центру медіа–реформ, проектам співпраці з Лідським Університетом (Велика Британія) та Університетом Огайо (США).

Підручник призначений для студентів вищих навчальних закладів за спеціальностями "журналістика", "політологія", "соціологія", а також для експертів і дослідників медій.

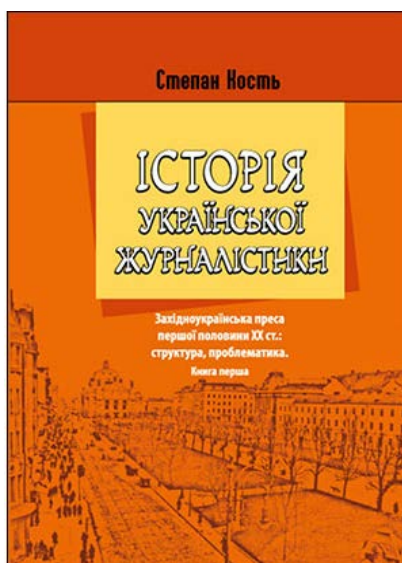

[Кемарская И.Н. Телевизионный редактор](#) : учеб. пособие для студ. вузов / И. Н. Кемарская. – М. : Аспект Пресс, 2004. – 191 с. – (Телевизионный мастер–класс).

На страницах учебного пособия «Телевизионный редактор», автором которого является Ирина Николаевна Кемарская, в яркой и живой форме

описується специфіка роботи телевізійного редактора, а також розповідається о широкому колі його обов'язків. На основі професійного досвіду автора книги, читач зможе дізнатися, як найкращим чином можна вирішувати різні організаційні та творчі завдання, які виникають в процесі створення складних постановочних телепрограм.

Книга призначена для студентів факультетів та відділень журналістики, а також для вже діючих практиків на телебаченні та всіх тих, хто цікавиться сучасними телевізійними технологіями.

[Кость С.А. Історія української журналістики](#) : навч. посібник. Кн. 1 / С. А. Кость. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. – 264 с.

Запропоноване видання – один із перших навчальних посібників, у якому розглянуто історію західноукраїнської преси першої половини ХХ ст. Автор зокрема з'ясовує структуру і проблематику, основні ідейно-тематичні напрями діяльності, феномен західноукраїнської преси першої половини ХХ ст. як речника державницьких прагнень і національно-визвольного руху українського народу. Значну увагу приділено з'ясуванню сучасного аспекту багатьох проблем, які порушувала західноукраїнська преса означеного періоду. У книзі підкреслено значення і роль західноукраїнської преси першої половини ХХ ст. як одного з вирішальних каменів становлення української преси на сучасному етапі розбудови української державності.

Для студентів і аспірантів факультетів і відділень журналістики, журналістів-практиків і дослідників суміжних із журналістикою гуманітарних наук.

[Крейг Р. Інтернет–журналістика: робота журналіста і редактора у нових ЗМІ / Р. Крейг ; пер. з англ. А. Іщенко. – К. : Києво–Могилянська академія, 2007. – 324 с.](#)

Книга Ричарда Крейга "Інтернет–журналістика: робота журналіста і редактора у нових ЗМІ" познайомить Вас з новим різновидом журналістської роботи – інтернет–журналістикою, Ви дізнаєтеся про особливості нових медіа у порівнянні з друкованими та ефірними засобами масової інформації. Пропонований підручник спирається на засади традиційної якісної журналістики, і разом з тим одна з його цілей полягає в тому, щоб наочно показати Вам ті великі можливості, які новий унікальний засіб комунікації – інтернет – відкриває для журналіста–практика. Жоден інший засіб не дає журналістам змоги подавати інформацію так швидко і так різноманітно. Можливості сьогоденного інтернет–журналіста справді не мають меж!

[Кудрявцева С. П. Міжнародна інформація : навч. посібник / С. П. Кудрявцева, В. В. Колос – К. : Слово, 2005. – 400 с.](#)

Вашій увазі представляємо навчальний посібник, котрий містить методичні та концептуальні засади використання сучасних комунікаційних і інформаційних технологій для збору, аналізу і використання інформації в міжнародних інформаційних потоках, безперешкодного обміну думками, одержання і передачі інформації та ідей, минаючи інформаційні межі при наступаючій глобальній кооперації у ХХІ столітті. У посібнику описані принципи правового регулювання міжнародного інформаційного поля,

формування інформаційного суспільства, сучасний стан розвитку міжнародних інформаційних організацій, проблеми забезпечення авторського права в контексті використання мережових технологій, методи його захисту та питання правового регулювання в Internet.

Навчальний посібник призначений для студентів юридичних та економічних, гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів, що вивчають курс міжнародної інформації і подальша професійна діяльність яких буде пов'язана з обробкою великих обсягів інформації на міжнародному рівні.

[Лернатович В. Б. Аксіологія преси: політична домінанта](#) : навч. посібник для вищ. навч. закл. III–IV рівнів акредит / В. Б. Лернатович. – Львів : СПОЛОМ, 2010. – 296 с.

Навчальний посібник визначає сутність політичної аксіології преси, складовими якої є: безпека інформаційного простору (пошук доктрини), ідеологія, національна ідея та резистентність національно–державницької складової. Політика і ЗМІ розглядаються як конвергентні поняття; політологічна наука синтезується із теорією преси. Вони мають перманентні взаємовпливи та взаємозалежність. Відповідає програмним вимогам вищої школи. Охоплює лекційні матеріали, методичну літературу. Для студентів спеціалізації Журналістика всіх форм навчання, зокрема заочної з використанням дистанційних технологій. Є прикладним для студентів–політологів вищих навчальних закладів, академічних установ.

[Лильо Т. Я. Світоглядна журналістика](#) : навч. посібник / Т. Я. Лильо. – Львів : ПАІС, 2010. – 152 с.

У навчальному посібнику розглядається курс "Націологія та інформація" як навчальна дисципліна. Відображено вплив засобів масової інформації на світогляд людини, а саме – значимої інформації на формування національної рівності. У науковому обігу введено термін "органічна журналістика", проаналізовано вияви семантичної ідеології сучасного медіатексту як передумови маніпулювання світоглядними поняттями.

Для студентів спеціальностей Журналістика, Соціальні комунікації всіх форм навчання.

[Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики](#) : підручник / В. В. Лизанчук. – К. : Знання, 2006. – 628 с.

Вашій увазі пропонується навчальне видання "Основи радіожурналістики", автором якого є Василь Лизанчук. Це перша в Україні книга, у якій системно зображено концептуально–теоретичні принципи функціонування сучасної радіожурналістики. У підручнику розглянуто місце та роль радіомовлення в системі ЗМІ, відображено структуру українського радіомовлення, проаналізовані функції та принципи діяльності радіоорганізацій. Дуже чітко викладено характеристику радіожанрів та методу підготовки матеріалів до ефіру, подано тексти матеріалів кожного радіожанру.

Підручник сприятиме всебічному фаховому зростанню радіожурналістів, яке здійснюватиметься шляхом опанування сучасної методики збору, опрацювання інформації, проведення тренінгів, диспутів, "круглих столів", науково–практичних конференцій, підготовки радіоматеріалів.

Книга затверджена Міністерством освіти і науки України та рекомендована журналістам–практикам і студентам у вищих навчальних закладах.

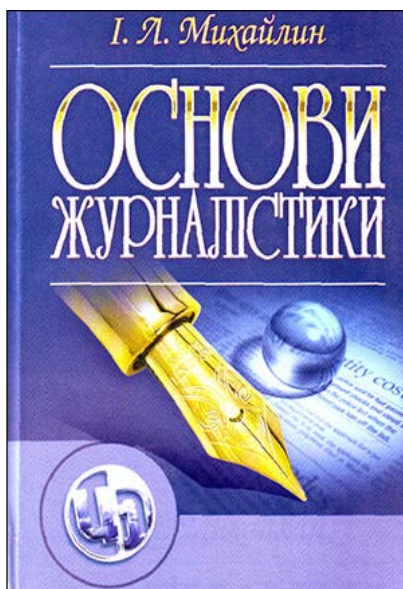

[Михайлин І. Л. Основи журналістики](#) : підручник / І. Л. Михайлин. – 3-тє вид., допов. і поліпш. – К. : ЦУЛ, 2002. – 284 с.

У книзі Ігоря Михайлина викладено один з основних навчальних курсів у системі підготовки майбутнього фахівця – "Основи журналістики". Навчальний посібник написаний у жанрі конспекту курсу з усіма наслідками, які з цього витікають: стислістю викладу, підкресленою структурованістю матеріалу, відсутністю розгортаних прикладів.

Після кожної лекції вміщено розділи з "Словника молодого журналіста", де розтлумачено значення таких термінів, як "альманах", "брифінг", "дайджест", "лід" тощо.

Посібник розрахований на студентів спеціальності "Журналістика" і працівників–початківців засобів масової інформації.

[Михайлин І. Л. Основи журналістики](#) : підручник / І. Л. Михайлин. – 5-тє вид., переробл. та допов. – К. : ЦУЛ, 2011. – 496 с.

Книга Ігоря Михайлина "Основи журналістики" – затверджений Міністерством освіти і науки України підручник, який розрахований на студентів спеціальності "Журналістика" в вищих навчальних закладах та на юних працівників ЗМІ, які роблять свої перші кроки у цій професії. Підручник містить базовий теоретичний матеріал одного з навчальних курсів "Основи

журналістики" та охоплює важливі для майбутніх фахівців теми: "Журналістика як система ЗМІ", "Функції журналістики", "Масово-інформаційна діяльність журналіста", "Журналістика як галузь суспільної та політичної роботи", "Громадська позиція журналіста", "Свобода журналістської діяльності і преси" та інші.

[Михайлин І. Л. Історія української журналістики XIX століття](#) / І. Л. Михайлин. – К. : ЦУЛ, 2003. – 720 с.

У даній книзі викладено історію розвитку української журналістики XIX століття. У першому томі розглянуто умови виникнення української журналістики, національні джерела, історію харківських часописів 1810–1820-х років, альманахову журналістику українських романтиків, історію журналу "Основа" та газети "Черниговский листок".

У другому томі розглядаються як окремі напрямки москвофільська й народовська й радикальна журналістика. У цей час вперше виникає українська еміграційна журналістика, а відтак тут представлено історію періодичних видань М. Драгоманова, що видавалися в Женеві. Окреслено становище української преси в Росії, де вона знову була зведена до рівня альманахової журналістики або російськомовних українських віщань.

Книга розрахована на студентів спеціальності "Журналістика" і є підручником з курсу "Історія української журналістики".

[Москаленко А. З. Теорія журналістики](#) : підручник / А. З. Москаленко. – К. : Експрес-об'ява, 1998. – 334 с.

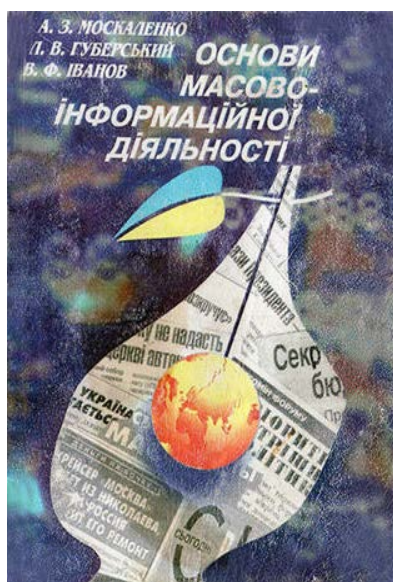

Підручник "Теорія журналістики", автором якого є Анатолій Москаленко, ставить за мету розкрити концептуально–теоретичні засади функціонування журналістики у політичній системі суспільства, зробити акцент на журналістиці як предметові вивчення і сфері творчої діяльності.

Завдання автора – допомогти студентам виробити теоретичні орієнтири, основи підходу до аналізу явищ практики. При цьому увага зосереджується на співвідношенні теорії і практики, формуванні методологічних основ вивчення журналістських дисциплін, ролі наукового знання про закономірності функціонування преси.

Дане видання ознайомить студентів з професією журналіста і способами оволодіння нею у рамках навчального закладу.

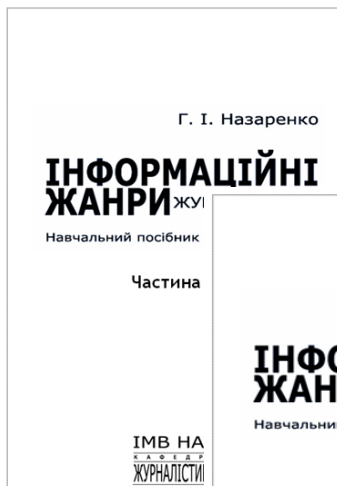
Підручник рекомендовано студентам інститутів, факультетів і відділень журналістики.

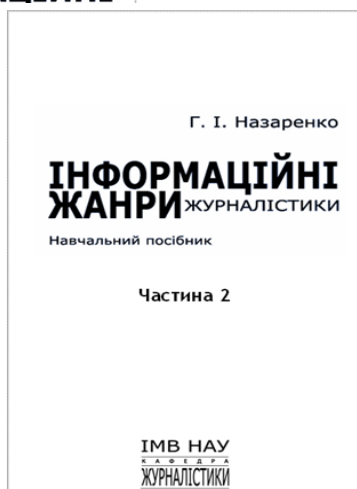
[Москаленко А. З. Основи масово-інформаційної діяльності](#) : підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов. – К. : КНУ ім. Тараса Шевченка, 1999. – 634 с.

Підручник "Основи масово-інформаційної діяльності" апробований в Інституті міжнародних відносин КНУ ім. Тараса Шевченка та Інституті журналістики. Він розрахований на забезпечення у період трансформації освіти навчальною та методичною літературою студентів гуманітарних факультетів в вищих навчальних закладах.

Підручник створений також для допомоги працівникам ЗМІ, організацій та установ, що займаються підготовкою і перепідготовкою журналістських кадрів, у тому числі і журналістів-міжнародників.

[Назаренко Г. І. Інформаційні жанри журналістики](#) : навч. посібник : в 2 ч. Ч. 1 / Г. І. Назаренко. – К. : НАУ, 2010. – 32 с.

[Назаренко Г. І. Інформаційні жанри журналістики](#) : навч. посібник : в 2 ч. Ч. 2 / Г. І. Назаренко. – К. : НАУ, 2010. – 64 с.

Метою курсу лекцій "Інформаційні жанри журналістики" є ознайомлення майбутніх журналістів з практикою та теорією використання інформаційних жанрів у ЗМІ, насамперед це стосується преси та Інтернет-видань. Предметом висвітлення в навчальному посібнику є еволюція та історія виникнення соціальної інформації, поняття про жанр журналістики і жанрологію, методологія праці журналіста над матеріалами та загальні вимоги до жанрів. Автором курсу розглядаються різновиди звіту, замітки, репортажу, інтерв'ю і жанрова специфіка. В посібнику приводяться конкретні приклади з української преси на сьогоднішній день. Приділена увага й елементам презентації журналістських творів, як рубрика, лід, заголовок і підзаголовок.

Запропоновані лекції у навчальному посібнику призначені студентам відділень та факультетів журналістики.

[Павлюк І. З. Хрестоматія української легальної преси Волині, Полісся, Холмщини та Підляшшя 1917–1939, 1941–1944 рр.](#) / І. З. Павлюк, М. І. Мартинюк. – Луцьк : Твердиня, 2005. – 428 с.

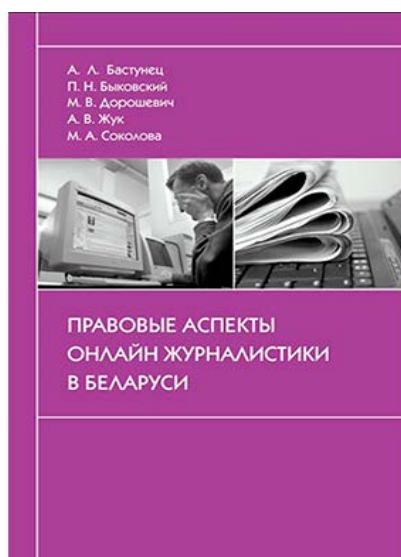
До вашої уваги пропонуємо наукове видання «Хрестоматія української

легальної преси Волині, Полісся, Холмщини та Підляшшя 1917–1939, 1941–1944 рр.», авторами якого є Мартинюк Микола та Павлюк Ігор. У книзі підібрані найцікавіші та найбільш репрезентабельні оригінальні публікації за одинадцятьма різними тематичними напрямками, які були надруковані на сторінках української легальної преси Підляшшя, Холмщини, Полісся та Волині в 1917–1939, 1941–1944 роках. Наукове видання містить маловідомі та зовсім невідомі на сьогоднішній день додаткові ілюстрації до книги "Українська легальна преса Волині, Полісся, Холмщини та Підляшшя 1917–1939, 1941–1944 рр." під редакцією Ігора Павлюка, яка була опублікована у 2001 році львівським видавництвом "Каменярь".

Книга рекомендується перш за все для журналістів, студентів гуманітарних спеціальностей у вищих навчальних закладах, філологів, істориків, пресознавців, краєзнавців, культурологів, бібліографів та для всіх тих, хто цікавиться історією преси в Україні.

[Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика](#) : навч. посіб. / Б. В. Потятиник. – Львів : ПАІС, 2010. – 244 с.

[Правовые аспекты онлайн журналистики в Беларуси](#) / А. Л. Бастунец, П. Н. Быковский, М. В. Дорошевич [и др.]. – СПб. : Центр экстремальной журналистики, 2011. – 152 с.

Данное издание "Правовые аспекты онлайн журналистики в Беларуси"

содержит анализ правового регулирования деятельности в белорусском сегменте сети Интернет и выводы о его развитии в целом и Интернет-журналистики в частности. В приложении содержатся основные правовые акты в данной сфере по состоянию на конец 2010 года.

Издание адресовано журналистам, юристам, правозащитникам, представителям правоохранительных органов, студентам и аспирантам юридических и журналистских вузов, иным лицам, интересующимся проблематикой деятельности в Интернет-пространстве.

[Приступенко Т. О. Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації](#) : навч. посібник / Т. О. Приступенко. – К. : Знання, 2011. – 351 с.

У даному посібнику розглядаються одні з важливіших питань практики та теорії журналістики, які пов'язані з сучасним функціонуванням вітчизняного інформаційного простору. Велику увагу автор книги приділяє основним принципам етичної діяльності журналістів України, правовій регламентації функціонування вітчизняних мас-медіа, проблемам свободи слова. У додатках представлені документи (рекомендації Ради Європи, кодекси, витяги із законів про свободу преси, редакційні принципи та ін.), які регламентують у різних країнах діяльність журналістів. Приступенко Т.О., автор видання, мав на меті сприяти вихованню та формуванню журналістів у новій генерації, котрим необхідно працювати на засадах правди, всебічної об'єктивності, незаангажованості, гуманізму, бути соціально відповідальними в демократичному суспільстві та сповідувати у своїй роботі загальнолюдські цінності.

Навчальний посібник рекомендовано студентам вищих навчальних закладів, які навчаються за спеціальностями "Видавнича справа та редагування" та "Журналістика", практикам – журналістам, та всіх, хто цікавиться сучасними проблемами журналістської діяльності, питаннями свободи слова, взаємовідносинами влади та засобів масової інформації.

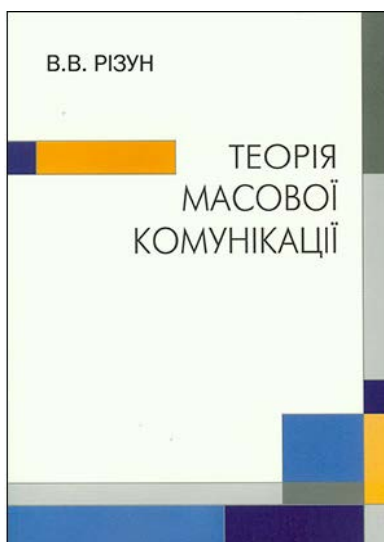

[Прохоров Е. П. Введение в теорию журналистики](#) : учебник для студ. вузов / Е. П. Прохоров. – 8-е изд., испр. – М. : Аспект Пресс, 2011. – 351 с.

Предлагаем Вашему вниманию обновленное и исправленное издание популярного среди многих студентов учебника – "Введение в теорию журналистики". На страницах данного учебного издания представлен основополагающий теоретический материал, который позволит освоить и изучить ключевые принципы функционирования журналистики. Книга познакомит читателя не только с базовыми сведениями о самом предмете, но и даст понимание о задачах и требованиях журналистики XXI века.

По мнению автора учебника, журналистика должна рассматриваться со стороны специфичного социального института и системы средств массовой информации, обладая при этом неординарным «набором» функций и непосредственным стремлением к свободе журналисткой деятельности. Проблема нравственности и морали журналистов рассматривается в разрезе должностных обязательств, ответственности и профессионального поведения.

Учебник предназначен для студентов отделений и факультетов журналистики.

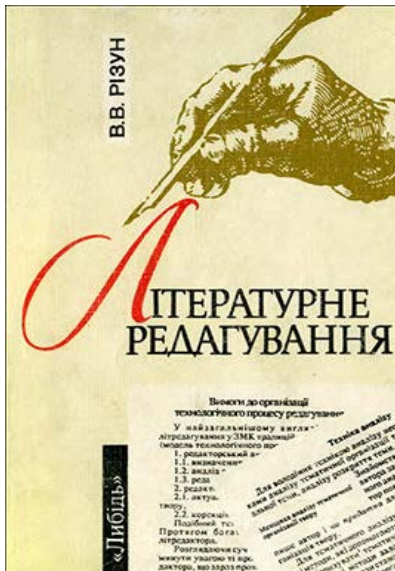

[Різун В. В. Теорія масової комунікації](#) : підручник для студ. галузі "журналістика та інформація" / В. В. Різун. – К. : Просвіта, 2008. – 260 с.

Це перший в Україні підручник з теорії масової комунікації, в якому системно

викладено теоретичні засади розуміння масового спілкування, викладено технологію масового впливу та представлено основні наукові течії, принципи й підходи до вивчення масової комунікації.

Розраховано на студентів освітньої галузі "журналістика та інформація", а також викладачів і вчених у цій галузі

[Різун В. В. Літературне редагування](#) : підручник для студ. фак. журн. ун-тів / В. В. Різун. – К. : Либідь, 1996. – 240 с.

Пропонований підручник є першим підручником в Україні, розрахованим безпосередньо на майбутніх журналістів, які незалежно від посади завжди матимуть справу з журналістським матеріалом як власне редактори.

Становлення професії літературного редактора, історичні, теоретичні й методичні засади його діяльності, технологія редакторської праці у ЗМК, автоматизація технологічних процесів – такою є проблематика, що знайшла ґрунтовне висвітлення на сторінках підручника. Для студентів факультетів журналістики. Може бути корисним працівникам засобів масової комунікації, видавцям, філологам.

[Різун В. В. Основи журналістики у відповідях та заувагах](#) / В. В. Різун. – К. : КНУ імені Т. Шевченка, 2004. – 80 с.

До Вашої уваги представлено науково-популярне видання "Основи

журналістики у відповідях та заувагах", автором якого є директор Інституту журналістики КНУ ім. Шевченка – Володимир Володимирович Різун. У стислій формі в книзі зображено погляди вченого на найбільш важливі питання журналістики, засобів масової інформації, журналістської діяльності, масової комунікації та свободи слова. Книга розрахована на журналістів та інших фахівців слова.

[Сучасний медіа-менеджмент в друкованих ЗМІ .](#)

Шляхи роздержавлення української преси /

В. Іванов, О. Хоменок, С. Первозванський [та ін.] ;
за ред. В. Ф. Іванова, Н. Ланге. – К. : АУП, 2008. –
300 с.

Свобода ЗМІ України вважається великим досягненням Помаранчевої революції. Ніколи раніше в українському суспільстві не було стільки простору для розвитку мас-медіа та громадянського суспільства, як сьогодні. І хочеться вірити, що цей розвиток на шляху до вільного суспільства з незалежними ЗМІ є незворотнім.

Для забезпечення тривалої свободи та стабілізації ситуації в галузі українських ЗМІ визначальними кроками є роздержавлення місцевих газет та їх приватизація. Навіть з економічної точки зору завдання місцевих газет тісно пов'язані з громадами. Успіх матимуть ті газети, головні редактори та співробітники яких мають ґрунтовні фахові знання в галузі медіа-менеджменту і можуть перебудуватися на нове, економічне мислення. Співробітники місцевої преси зіткнуться з абсолютно новими завданнями.

Даний посібник надає важливу інформацію та рекомендації для практичної роботи газетної редакції. При цьому слід врахувати, що зміни в мас-медіа України відбуваються в часи, коли в усьому світі проходять перетворення в галузі ЗМІ, зумовлені впровадженням нових технологій та перемінами у поведінці читачів. У зв'язку з цим перед українськими редакторами відкриваються нові перспективи.

З точки зору видавців дане поєднання сучасних нарисів, що мають відношення до німецького медіа-ландшафту, з статтями українських авторів дасть зацікавленим журналістам та редакторам в Україні конкретні рекомендації, як розвивати свою газету, щоб вона стала цікавим для читача та економічно вигідним продуктом.

[Тимошик М. С. Історія видавничої справи](#) : підручник / М. С. Тимошик. – 2-ге вид., випр. – К. : Наша культура і наука, 2007. – 496 с. – (Бібліотека видавця, редактора, автора).

Це — перший в Україні підручник, де ґрунтовно подано цілісну історію творення, поширення, використання та результатів функціонування рукописних і друкованих набутків людства.

Хронологічний огляд розвитку світової і вітчизняної видавничої справи, що починається за дві тисячі років до Різдва Христового і закінчується сьогоднішнім, подається на суспільно–політичному тлі конкретної епохи, на фоні драматичних життєвих колізій сотень особистостей, у контексті впливу видавничої продукції, передусім книги, на громадську думку. Окремо висвітлюються основні етапи розвитку української видавничої справи у країнах найбільшого переселення наших земляків у Європі та Америці.

Для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за спеціальностями “Журналістика” і “Видавнича справа та редагування”. Може бути корисним для всіх, хто цікавиться питаннями історії, літератури та культури.

[Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця](#) : практ. посібник / М. Тимошик.— К. : Наша культура і наука, 2006. – 560 с.

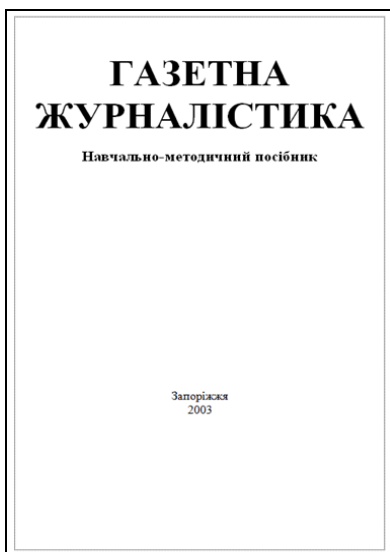
Це перше в Україні видання, де в популярній формі комплексно висвітлюються найголовніші питання, що охоплюють усі процеси створення, редакційно–

видавничої підготовки, поліграфічного виконання та реалізації різних видів видань.

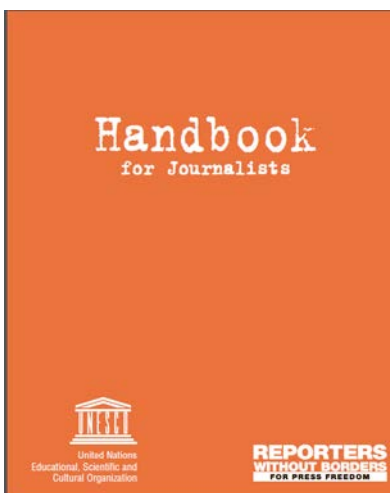
Посібник складається з трьох частин: «Організація видавничої справи», «Редакторська підготовка видань», «Маркетинг і промоція», а також додатків. У додатках подаються зразки оформлення вихідних відомостей (титального аркуша, надвипускних і випускних даних), бібліографічного опису видань, варіанти різних видів договорів, а також витяги з деяких законодавчих і нормативних актів з видавничої справи.

Для працівників видавничо-поліграфічної галузі та авторів видавництв. Може бути корисним для студентів, які навчаються за спеціальностями «Видавнича справа та редагування» і «Журналістика».

Хітрова Т. В. [Газетна журналістика](#) : навч.-метод. посібник / Т. В. Хітрова, О. В. Богуславський. – Запоріжжя : ЗІДМУ, 2003. – 105 с.

Завданням навчального курсу «Газетна журналістика» є формування у студентів цілісного стійкого уявлення про практичну діяльність редакції друкованого видання, передусім газети. Курс передбачає вивчення передового вітчизняного та зарубіжного досвіду організації газетного виробництва та досвіду організації індивідуальної праці журналіста.

<http://en.rsf.org/IMG/pdf/handbook.pdf>

Reporters Without Borders : посібник для журналістів в гарячих точках від "Репортерів без кордонів". – [Б. м.] : ЮНЕСКО, 2012 .

ДЛЯ ТИХ, ХТО ХОЧЕ МАТИ БЕЗДОГАННУ ЛІНГВІСТИЧНУ КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Інформаційно–довідковий портал з української мови

<http://www.mova.info/>

Український лінгвістичний портал. «Словники України» on–line

<http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>

Сайт Українського мовно–інформаційного фонду НАН України

<http://lcorp.ulif.org.ua/LSlist/>

Електронний підручник української мови з інтерактивним тестуванням,
можливістю перегляду зроблених при тестуванні помилок

<http://www.mova.info/Page2.aspx?l1=58>

Словники на сайті Словопедія

<http://slovopedia.org.ua/>

Укладачі: Мостова Н.Т., Савельєва В.В.
Комп'ютерний набір та верстка: Савельєва В.В.